

Nytår 1952.

Vi har nu atter passeret solhverv og træder over tærskelen til det nye år. Vi har naturligvis lov til at stille os forhåbninger om bedre tider, selv om udsigterne hertil ikke er gode. I over 12 på hinanden følgende år, har vi nu lidt under kriges og dyrtids tyrani og den arbejdende befolkning i vort lille land er ved at synke sammen under skattebyrder og manglende købekraft. Der må i mange hjem gives afkald på det allernødvendigste med hensyn til vedligeholdelse af hjemmets inventar, blot for at dække de tyngende skatter og udgifter til fødevarer.

Alt dette supplerer man nu fra Dansk Arbejdsgiverforenings side med trusel om storlockout. — Ja man må forbavses. Hidtil har parolen været: „Produktion og mere produktion“. Pludselig er 115000 par hænder indenfor et af vore vigtigste erhverv blevet overflødige. Kan man kalde dette for økonomisk politik, eller samfundsnyttig adfærd. — Nej, denne trusel på nuværende tidspunkt, synes at være noget af det mest meningsløse man endnu har set fra den ellers så samfundshensynstagende Arbejdsgiverforenings side. Her mangler hverken magt eller myndighed, man ser stort på om en stor del mindre virksomheder måske vil bukke under ved en sådan manøvre, eller om tusinder af arbejderhjem bliver frataget deres eksistensmulighed. Dette er nu engang industriherrerens måde at skabe arbejdsglæde på. En ting må man trods alt indrømme organisationerne i det frie erhverv, nemlig, at de også har magt og myndighed til at indgå nye overenskomster med deres modpart og tage konsekvensen deraf, når der vises forhandlingsvilje, men her er det åbenbart, det kniber.

Fra en umættelig produktionstrang søger man pludselig at give udtryk for, at al produktion indenfor jernindustrien er overflødig.

Man vil måske finde min indledning til denne nytårsartikel her i vort blad lidt udenfor vort daglige program, men det er jo trods alt jernindustrien, der skal sætte hjulene i sving og kommer den til at ligge stille, da vil det føles hårdt i alle kredse også indenfor vore rammer.

Mærkeligt er det imidlertid at drage en sammenligning mellem den myndige arbejdsgiverforening og vore arbejdslederes myndighed — eller umyndighed —, hvad man nu vil kalde det. Thi medens man i det frie erhverv for samtlige organisationer i regelen kan forhandle sig til rette om nye overenskomster i løbet af et par måneder; overenskomster som da er en kendsgerning indenfor det tidsrum, de nu bliver fastsat til at være gældende, så har man indenfor Danske Privatbaner den ordning, hvis der skal udarbejdes en generel overenskomst, at man udtager 5 eller 6 af landets privatbaner i forskellige landsdele, hvor forslagene kommer til lokalforhandling, derefter udpeges mæglingmænd fra de forskellige organisationer, som så skal forsøge mægling ved omtalte 5-6 baner. Dernæst bliver hele suppedasen sendt til fællesudvalget (vor højeste instans) for at finde sin endelige afgørelse ved ministeriets medvirken. Her nedsættes som regel et underudvalg, også ved ministeriets medvirken, der skal forsøge, at få parterne til at nærme sig hinanden i deres krav. Med hele denne manøvre har det vist sig, der kan hengå 3-4 år. Det lyder utroligt, når man så yderligere må indrømme, at selv om der opnås forlig efter disse 3-4 års behandling af samme sag, og efter at man med ministeriets medvirken har fået udarbejdet

en protokol med samtlige forhandlers underskrift, så har vores arbejdsgiverorganisation ikke tilstrækkelig myndighed til at påbyde samtlige landets privatbaner at efterleve den indgåede overenskomst trods det, at de alle er tilknyttet organisationen! Man kan kun henstille til de baner, der ikke har været forhandlet ved efter forhandling med det derværende personale at indgå på den trufne overenskomst.

Når jeg i min artikel her bemærker dette, så er det fordi, at mange medlemmer står uforstående overfor, at man nu skal til at forhandle lokalt ved baner, hvor der ikke allerede er afholdt forhandling. Det skal indrømmes, at det tyder på en vis surhed over den indgåede overenskomst, som frister mig til at citere et lille indlæg, som jeg tilfældig erindrer og hvori det hedder om et hospitalsophold:

Jul på hospitalet.

Folk med surhed burde indlægges

Jeg holdt jul på hospitalet i år, og skønt jeg lå temmelig ynkelig med næsen i vejret og hele maven skåret i stykker efter galdesten, så følte jeg mig alligevel som en lykkelig udkåren, en af dem, som ufortjent har fået alt det gode. Det var ikke, fordi det var jul, for jeg har også haft held til i år at ligge på hospitalet uden for højtiderne, og det har slået mig hver gang: Der gror noget her, noget der er i stand til at varme en gammel pessimist lang ind i hans snart bundfrosne sjæl.

Men denne gang blev det altså til jul på hospitalet — med endnu en tak for den frydefulde forkælelse, som ingen af os kan stå for for — med gås og is og vin og fine julegaver og med flagrende og kvidrende sygeplejeelever, der julemorgen mellem kl. 5 og 6 med hvide kapper, røde slag og tændte lys i hænderne i det mest himmelske optog, man kan tænke sig, drog igennem hele hospitalets område og vækkede de mange hundrede patienter med julesangene sunget med rent ud serafiske stemmer.

Nu er jeg tilfældigvis hedning — hvad forøvrigt aldeles ikke er noget tilfælde — så det er hverken juleenglene, grantræerne eller salmesangen, som har taget mig — nej, det er hele tonen, hele atmosfæren her, som jeg synes varsler om noget nyt.

Selvfølgelig kan man sige, at på et hospital skal de hjælpe syge mennesker, der ikke kan hjælpe sig selv, og de skal gøre dem raske, men det kan sandelig gøres på mange måder. Når man ligger i sin hospitalsseng og kigger sine folk ud efterhånden — sygeplejersker, lægerne og medpatienterne, så bliver man slået af den hjælpsomhed, elskvær-

dighed, tjenstvillighed og tolerance, som præger hver eneste dag og hvert eneste menneske. Er det en ny tids sprog, der begynder her? For det er jo sådan, vi drømmer om, at vi skulle opføre os over for hinanden i det daglige — uden for hospitalet.

Jeg er ikke i tvivl om, at hvis alle de hovne, vredagtige, misundelige, overbetydelige eller på anden måde mindreværdsplagede mennesker, som i øjeblikket præger vores hverdag, fik et passende hospitalsophold, så ville den lune medmenneskelige luft, der hersker der, have en yderst gavnlig virkning — og man har da lov til at håbe, at alle de sure må komme der en eller anden gang før eller senere. Hellere før — forresten. For det kan ikke undgås: de bliver bedre mennesker af det.

Janus Jo.

Ja dette lille citat taler egentlig et sandhedssprog, som er værd at lægge mærke til.

Når vi nu går ind i det nye år, har vi naturligvis, som jeg begyndte med at sige, lov til at håbe på det bedste for det kommende år. Der vindes aldrig nogen bedre tilværelse ved at vise surhed mod sine medmennesker. Lad os styrke sammenholdet til at optage de opgaver, der ligger forude.

Jeg vil gerne ved årsskiftet rette en tak til alle medarbejdere indenfor vor lille organisation og samtidig en tak til alle medarbejdende organisationer for godt og loyalt samarbejde gennem det svundne år.

Ved loyalitet og sammenhold håber jeg på, at samarbejdet også ud i fremtiden må kunne bestå de prøver, vi bliver stillet overfor.

Godt nytår.

C. P. Einshøj.

Jubilæum.

Allerede ved Dansk Lokomotivmands Forening's stiftelse d. 1. januar 1899 stod det pionererne klart, at foreningen burde have et fagorgan, dels som talerør udadtil, dels til agitation og underretning ude i medlemskredsen. Det blev derfor i de første love's § 3 fastslået, at foreningen skulle udgive en tidssvarende maskinlære for lokomotivpersonalet og et foreningsblad navnlig indeholdende artikler vedrørende bladet. Det første skridt til at imødekomme lovene tog man i forbindelse med indmeldelse i Nordisk Lokomotivmands Forbund, gennem hvilket man tegnede abonnement på „Lokomotivmanna och Maskinist Tidning“, som redigeredes af lokomotivfører J. V. Orre, Göteborg, men som udsendtes på såvel dansk som svensk. På grund

af økonomien var det første abonnement kun på 8 eksemplarer, der blev fordelt med 2 eksemplarer i hver sektion. Senere blev antallet udvidet til 850, som svarede til det daværende medlemsantal i foreningen. Den i denne forbindelse betydelige merudgift medførte imidlertid en kontingentforhøjelse, der af en del af medlemmerne blev opfattet som urimelig, hvorfor ønsket om et eget fagblad blev mere aktuelt. I 1901 nedsattes et lovudvalg med lokomotivfører L. Mauritzen som formand, og det var denne anledning, Mauritzen benyttede til at tage initiativet til udgivelse af „Dansk Lokomotiv Tidende“. Den 1. september s. å. udsendte han et prøvenummer, hvori bl. a. fandtes lovudvalgets udkast til nye love tillige med en stemmeseddel, hvorpå medlemmerne opfordredes til at give udtryk for deres opfattelse af det nye blad. Af den største del af medlemmerne blev dette initiativ hilst med glæde og tilfredshed, medens andre fandt, at man her handlede forkert overfor det nordiske blad, hvis redaktør ligeledes gav udtryk for sin utilfredshed. Der forelå dog ingen bestemmelse om, at en enkelt organisation tilsluttede NLF ikke måtte udgive eget fagblad, og på et bestyrelsesmøde indenfor foreningen d. 23. oktober s. å. besluttede man at fortsætte udgivelsen af bladet to gange månedlig. Det første Nummer af Dansk Lokomotiv Tidende udkom 15. november 1901.

Indtil 1935 var redaktørposten en selvstændig stilling som besattes ved valg på kongresser. Af sådanne redaktører har bladet haft 3, nemlig L. Mauritzen fra 1901—1908, H. P. Hansen fra 1908—1914 og C. M. Christensen fra 1914—1935. Efter kongressen i 1935 blev hvervet lagt over på foreningens formand og sekretær, med førstnævnte som ansvarshavende.

Bladets stiftelse skyldtes alene L. Mauritzen, der i sine redaktørår mødte meget modstand, men hans urokkelige tro sejrede og de af ham fremsatte synspunkter vandt efterhånden indpas hos de tvivlende og hos selv de værste modstandere. Bladets første år var en stadig kamp mod de angreb, der rettedes mod foreningen. Det faglige stof var i begyndelsen enerådende, men efterhånden fik også det tekniske stof med illustration en plads i bladet. L. Mauritzen's indsats for foreningen og bladet tog stærkt på hans kræfter, og i hans sidste leveår mærkedes det tydeligt, at han var træt. Den regelmæssige udsendelse af bladet svigtede, og med januarnummeret i 1908 ophørte det med at udkomme. I marts s. å. døde Mauritzen, og først d. 15. april udkom bladet påny under redaktion af daværende lokomotivfyrb. H. P. Hansen. Med den nye redaktør tog bladet en anden kurs, idet H. P.

Hansen hovedsagelig lagde vægt på det tekniske stof og interesserede sig mindre for det faglige. I april 1914 afløstes han af foreningens daværende sekretær C. M. Christensen, som beklædte begge stillingerne til 1921, fra hvilket tidspunkt og indtil 1935 han alene helligede sig arbejdet som redaktør. C. M. Christensen var meget selvstændig og kunne til tider være skarp i sin pen, men han førte til gengæld bladet videre og frem til et højere stade, indtil han af helbredshensyn måtte trække sig tilbage.

Herefter overgik, som nævnt, hvervet til foreningens formand og sekretær, og som de første der fik denne opgave ved siden af de andre stillinger indenfor organisationen var Sophus Jensen og Emil Kuhn. Ved gensidig forståelse af arbejdets rette fordeling fik de ikke alene stor betydning for DLT, men de fastslog tillige den nye form hvorunder bladet ledes som værende tilfredsstillende og gavnlige for organisationen og medlemmerne. I 1947 efter 33 års virke i foreningens hovedledelse og 12 år som redaktør trak Sophus Jensen sig tilbage på grund af alder. Emil Kuhn havde indtil sin død d. 21. maj 1948 været redaktør i 13 år og i organisationens tjeneste siden 1918. Efter 1948 har, foruden de nuværende redaktører, lokomotivfører S. Suneson i en periode beklædt redaktørstillingen.

Det første nummer og de følgende årgange af Dansk Lokomotiv Tidende var beskedent i udførelsen, men noget større i format, end det der er almindeligt for fagblade i dag. Bladet udkom den gang med 4 sider uden omslag og uden særlig illustration af hovedet. Gennem tiderne er bladets ansigt og format ændret adskillige gange. I 1903 blev hovedet første gang illustreret med lokomotiver, og efterhånden som statsbanerne købte større typer, skiftede man over til nye tegninger, indtil man i 1928 helt gik bort fra at følge denne fremgangsmåde. Det blå omslag indførtes i 1913 og har fulgt bladet siden. Med jubilæumsåret 1951 har redaktionen ændret bladet til den internationale standardtype A4 og samtidig moderniseret bladets omslag og sider efter tidens krav.

Ved årsskiftet.

Så er det gamle år nu snart rundet ud og det nye står for døren, hvad mon det bringer i sit skød af godt og ondt! det er der ingen, der kan forudsige. Men hvor kan vi tvivle om mulighedernes tilstedeværelse, når vi til eksempel ser på vor egne 3 årige med den store dynamiske kraft denne indbærer til at erobre hele verden, eller når man op-

lever barnets første smil til verden, her rummer med et ord alt det, som verden trænger så hårdt til: nemlig varme, åbenhed og trang til kontakt. Når man tænker nærmere over dette, har vi så grund til at tvivle på, at der også i det nye år, må kunne findes midler og veje til at skabe en lykkeligere og bedre verden.

Man hører ofte udtalelser om verdens undergang. Disse profeter bliver stadig almindeligere i vor tid. Skønt den vigtigste opgave her i livet vilde være at henlede opmærksomheden på de farlige muligheder vor nuværende situation indeholder, så er der intet om den rigdom, der ligger i menneskets fremgang, her tænkes på naturvidenskab, kunst, medicin o. s. v. I denne fremgang er der dog et vidnesbyrd om, at der findes stærke kræfter, som ikke passer ind i billedet af kulturens forfald, hverken det gode eller det onde er forudbestemt. Afgørelsen ligger hos os selv, den beror på evnen til at tage sig selv og sin lykke alvorligt, på villigheden til at tage stilling til sit eget og samfundets moralproblemer, ligesom den også beror på modet og lysten til at være sig selv og realiserer sig selv.

Måtte det nye år, vi snart går ind i, vise menneskene veje til nogen mere åbenhed, hjælpsomhed og lysten til at komme mere i kontakt med hinanden, da vil 1952 bringe os fred på jord.

Lad et nyfødt år dig finde
nyfødt selv, og styrk din ånd
skærp din tanke, øv din hånd.
Her er alt endnu at vinde.

„Glædeligt nytår“

E. Christensen,
Vejle.

Personalia.

Afdelingsformændenes opmærksomhed henledes på når nye medlemmer optages, da at sende deres fagforeningsbog, som skal være frameldt smedeforbundet, samt deres tydelige postadresse til hovedkassereren.

Når medlemmer flytter fra et sted til et andet, skal de til det stedlige postkontor anmelde deres nye postadresse.

Afd. 39. Køge—Ringsted banen.

Motorfører A. Hansen er den 2. februar 1952 afskediget på grund af sygdom med pension.

Afd. 5 Randers—Hadsund.

Mekaniker Vagn Nielsen er overført fra D. S. M. Forbund til Dansk Lokomotivmands-Forbund og ansat som skinnebusfører fra 1. december 1951.

60 år.

Torsdag den 24. januar 1952 kan lokomotivfører Gøbel Poulsen, Tølløse, fejre sin 60 års fødselsdag. Gøbel Poulsen, der har været ansat ved Høng—Tølløse jernbane siden den 1. april 1920, er den sidste af de lokomotivmænd her ved banen, der er tilbage fra damplokomotivernes tid, og han har som følge af udviklingen fulgt denne, og kører i dag såvel med diesellokomotiv som med skinnebus.

Han har ligeledes været afdelingsformand gennem flere år, og er således kendt af flere kolleger landet over, ligesom han er en god arbejdskammerat, der så vidt det er muligt gerne yder en kollega en tjeneste.

Vi her ved afdelingen ønsker dig til lykke med dagen og held og lykke i fremtiden. G. L.

Også fra forbundet bedes du modtage de bedste ønsker på dagen og for fremtiden.

C. P. Einshøj.

Cirkulære

til samtlige afdelinger vedrørende indførelse af det nye uniformsreglement.

Ved nærværende meddeles, at det på fællesudvalgets møde den 17. august 1951 vedtagne uniformsreglement, hvorom der har været ført lokal forhandling og mæglingmøde ved nedennævnte 5 baner:

Hillerød—Frederiksværk—Hundested jernbane,
Det Lolland—Falsterske jernbaneselskab,
Skagensbanen,
Silkeborg—Kjellerup—Rødkjærsbro jernbane,
Trolldhede—Kolding—Vejen jernbane,

for disse baner nu er i orden, medens man ved alle øvrige baner skal have dette vedtaget ved lokal

forhandling eller brevveksling, hvor begge parter underskriver en protokol, eller tilkendegiver, at enighed om det nye uniformsreglement er opnået, — herunder om banen følger den af fællesrepræsentationen givne henstilling om uniformspligt.

Det er naturligvis en selvfølge, at der ikke må indgås på nogen forringelse af reglementet.

Reglementet vil blive tilstillet personalet af banen.

Resultatet af forhandlingen eller den skete brevveksling tilstilles snarest de respektive organisationers formænd.

P. f. v.
C. P. Einshøj.

Lovlige eller ulovlige afgørelser?

Har man en overenskomst, skal den holdes. Af begge parter. Ellers smuldrer retsordenen bort, og der bliver kaotiske forhold, hvorunder begge parter — alt efter konjunkturerne — begår overgreb mod hinanden.

Men ikke alene over for den anden part i et overenskomstforhold gælder det, at aftalte regler skal efterleves. Det gælder også indadtil, over for ens egen organisation. Denne er opbygget på visse lovbestemmelser, som medlemmerne selv har besluttet og gjort til rettesnor for, hvordan sagerne skal afgøres. Og disse bestemmelser må organisationens medlemmer efterleve, hvis de vil opretholde en organisation. Thi ellers smuldrer også organisationen hen og bliver til intet andet end et navn. Dens autoritet undergraves, dens evne til at optræde på medlemmernes vegne forsvinder, og en skønne dag er der ingen, der regner med organisationen eller gider høre på dens mening, thi den repræsenterer ikke længer noget, fordi dens medlemmer handler hver for sig, som det falder dem ind, uden hensyn til, hvad der er organisationens standpunkt.

Dette er i korthed det perspektiv, der toner frem, hvis ulovligheder i organisation og på arbejdsplads tolereres.

Arbejdernes rejsning skyldes først og fremmest, at sammenholdet gjorde deres organisationer til en magtfaktor, man var nødt til at regne med, fordi organisationerne talte på samtlige arbejderes vegne. Og organisationernes standpunkter blev taget af medlemmerne ved afgørelser efter de af dem selv opstillede lovregler.

Skulle udviklingen føre til organisationens opløsning, vil arbejderne bittært komme til at savne organisationen. Som de savner den dér, hvor organisationen er fejlet tilside og erstattet med påbud fra oven om, hvad enhver arbejdsplads har at yde, uden at mukke. Som tyske arbejdere oplevede det under nazismen, og som østeuropæiske arbejdere nu oplever det under „folkedemokratiet“.

Arbejdernes faglige organisationer er i de vestlige lande et af de stærkeste elementer i den demokratiske samfundsopbygning. Før disse er kuet, kan demokratiet ikke kues. I et samfund, hvor retssikkerhed hersker, udgør arbejdernes faglige organisationer en af grundpillerne, hvorpå retssikkerheden hviler.

Men hvis respekten for gældende lov inden for organisationerne kan undergraves, hvis medlemmerne kan lokkes eller ophidses til at handle imod de af dem selv vedtagne love og regler, så står arbejdernes organisationsbygning i fare for at opløses og dermed demokrati og retsorden i det hele.

En ulovlig handling bliver ikke lovlig, fordi et flertal på en arbejdsplads eller på et møde stemmer for handlingen. Hvis det f. eks. i en fagorganisations love står, at strejke skal varsles sådan og sådan, og at strejker kun kan vedtages ved fælles afstemning blandt alle medlemmer, og at der så endda skal være to tredjedels majoritet for strejkens iværksættelse, så er det i virkeligheden en oplagt ulovlig handling, når en enkelt arbejdsplads uden videre „vedtager“ at strejke og trækker andre med sig.

„Visse“ folk bestræber sig energisk for at få „arbejdspladsernes folk“, som det kaldes, til at give fanden i, hvad deres organisationer mener, og give fanden i, hvad medlemmerne selv har vedtaget som lov for deres organisationsmæssige beslutninger. Den besluttende myndighed søges flyttet ud på visse arbejdspladser, som de „visse folk“ gennem år har bearbejdet og påvirket, og så kræves disse arbejdspladsers standpunkter i den eller den situation uden videre gjort til rettesnor for alle øvrige arbejdspladser, for organisationens mange andre medlemmer. I solidaritetens navn! Tiltrods for, at disse arbejdspladser ved deres selvbestaltede „førerskab“ glemmer solidariteten med organisationens øvrige medlemmer, som ikke er blevet spurgt. Fordi man netop ønskede at foregribe en afgørelse efter lovlige regler.

Mon det ikke skulle være på tide at værne om de lovlige afgørelsesmåder og sige nej til at rette sig efter de ulovlige, selvbestaltede afgørelser?

Lønmodtager-fradraget — og andet om skatter.

Den nye ligningslov, hvorefter statsskatten skal udskrives i det kommende skatteår, er nu vedtaget af rigsdagen — og med sådanne ændringer i forhold til tidligere, at det er værd at bemærke sig dem.

Først er der lønmodtagerfradraget, som Socialdemokratiet krævede gennemført og opnåede tilslutning til efter hård modstand, særlig fra finansminister Thorkil Kristensens side. Ja, han gik så vidt i sin modstand mod fradraget, at han tillod sig at karakterisere det udvalg, der arbejdede med sagen, som en „børnehave“. Fradraget blev dog alligevel en kendsgerning, og det er både rimeligt og velmotiveret. En række selvstændige erhvervsdrivende og handelsfolk har længe haft ret til at foretage fradrag på grund af deres erhverv, mens det har været ret vanskeligt for lønmodtagere at få tilsvarende fradrag anerkendt. Det er sket i nogle tilfælde enkeltvis eller generelt i nogle fag, at et fradrag på grund af arbejdet er blevet anerkendt. Nu afløses disse spredte og ofte ret tilfældige fradrag af den generelle bestemmelse, der går ud på, at alle lønmodtagere skal have ret til ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst at fradrage et fast beløb på 300 kr., dog højst 10 % af indkomsten.

Fradraget skal gives alle lønmodtagere. Såfremt både mand og kone arbejder for løn for fremmede, skal de begge have fradraget, og hvis et eller flere af børnene også arbejder for løn, tilkommer der ligeledes dem fradrag. Dog skal 10 % reglen i alle tilfælde naturligvis overholdes.

Som det ses, er dette fradrag en meget stor landvinding for lønmodtagerne, hvoraf de fleste hidtil intet fradrag har haft og andre kun mindre fradrag. Enkelte har dog haft større fradrag end de 300 kr. For disse stiller sagen sig nu således, at de 300 kr. uden videre er anerkendt, mens yderligere fradrag skal dokumenteres overfor skattemyndighederne, således som det hidtil har været tilfældet for hele beløbet, 300 kr. (eller 10 % af lønnen) er det mindste fradrag, yderligere fradrag skal altså dokumenteres.

Socialdemokratiet havde videre ønsket, at det fradrag på 75 % af fagforeningskontingentet, som vi hidtil har haft, skulle forhøjes til 100 %, samt at det fulde kontingent til arbejdsløsheds-kassen og visse pensionsbidrag skulle kunne trækkes fra med det fulde beløb uanset grænsen på de 400 kr. til forsikringer m. v. Men det kunne der ikke i denne omgang opnås tilslutning til. I stedet gik man derfor med til forslaget om at forhøje forsikringsfradraget fra 400 kr. til 600 kr.

En anden bemærkelsesværdig ændring angår de børn eller unge, der fylder 16 år i tiden fra 1. januar til 31. marts. Sidste år blev ligningsloven affattet således, at forældrene til disse børn mistede ikke alene børnefradraget ved skatteligningen, men også retten til børnetilskud til barnet. Dette var en oplagt

fejl. Socialdemokratiet søgte straks dels i finansudvalget, dels i udvalget angående børnetilskud at få fejlen rettet, men forgæves. Thorkil Kristensen var ikke til at råbe op.

Nu er fejlen rettet således, at ligningslovens bestemmelser for sekstenårige kun gælder for dem, der fylder 16 år i det pågældende skatteår, d. v. s. efter den 31. marts, hvorved de, der fylder 16 år før denne dato, har ret til både børnefradrag og børnetilskud i skatteåret 1952-53.

Samtidig gør man fejlen fra sidste år god igen ved at bestemme, at de, der i skatteåret 1951-52 blev ramt af bestemmelsen, kan begære ligningen for dette skatteår taget op til ny beregning. Dette kan ske ved henvendelse til sognerådet, til ligningskommissionen eller (i København) til skattevæsenet.

Endelig skal nævnes, at de særlige fradrag, som tilstås aldersrentemodtagere og andre med disse ligestillede, er blevet å jourført. Ikke alene er maksimalindkomsterne, hvorunder der gives fradrag, blevet forhøjet, men også selve nedslagsbeløbet er blevet større, varieret efter i hvilken kommunegruppe vedkommende bor. Disse ændringer skulle medføre, at den højere aldersrente, der nu udbetales, ikke skulle føre til tilsvarende højere skatter.

Alt i alt må det siges, at de nu gennemførte ændringer er betydelige fremskridt. Bortset fra lønmodtagerfradraget er der dog ikke tale om principielle ændringer i skatteligningen. Disse ligger foran os. Skattekommisionen har afsluttet sit arbejde med to betænkninger, der rummer mange overmåde vigtige forslag, som regering og rigsdag nødvendigvis må tage stilling til.

Den nuværende regering søgte at „mørklægge“ det arbejde, der forestår, ved at foreslå, at skatteproblemerne blev behandlet i et såkaldt politisk udvalg, hvorved kun det, man evt. kunne blive enige om, var blevet kendt for offentligheden, mens partiernes principielle stilling til forslagene var gledet i baggrunden. Men den gik ikke. Både Socialdemokratiet og de Radikale sagde nej til at gå ind i et sådant udvalg og henviste regeringen til at fremsætte sine skatteforslag på rigsdagen, så de kunne udtrykke, hvad regeringen egentlig ville, og det ventes der nu på.

Arbejdsløshedsunderstøttelse i forskellige lande.

En oversigt over understøttelsens former og omfang.

Der er fornylig udsendt en oversigt over arbejdsløshedsunderstøttelsens former, ordning og omfang

i de vigtigste lande. Det er den Internationale Levnedsmiddelarbejder-Unions Sekretariat, der har udarbejdet fremstillingen på basis af indhentede oplysninger fra forbundene i de forskellige lande eller fra det Internationale Arbejds-Bureau. Det er vistnok første gang, en sådan oversigt i populær form er udgivet. Den indeholder meget interessant stof og giver lejlighed til lærerige sammenligninger mellem forholdene på dette område i de forskellige lande. Det lille hefte er på 32 sider, og stoffet er meget koncentreret, så det er vanskeligt i en kort artikel at gengive hovedpunkterne deri, men vi vil alligevel forsøge at give en oversigt over indholdet.

Arbejdsløshedsunderstøttelsesproblemet i følgende lande er behandlet: U. S. A., Belgien, Danmark, Finland, Frankrig, Holland, Irland, Norge, Saar, Schweiz, Storbritannien, Sverige og Østrig. I fem kapitler skildres de vigtigste sider af emnet: Understøttelsens organisering og administration, understøttelsesbetingelserne, understøttelsens varighed, omfang og finansiering. Til slut gives en sammenfattende oversigt over stillingen i de enkelte lande. — Af dette slutningskapitel citerer vi følgende:

U. S. A.

Hver af de 48 stater har sin særlige lov om arbejdsløshedsunderstøttelsen, men inden for rammerne af den føderale lov af 1935 om social trykthed. I de enkelte stater administreres loven enten af en særlig komite, et selvstændigt departement eller statens arbejdsministerium.

Ret til understøttelse har enhver løntager, der er ufrivilligt arbejdsløs, arbejdsdygtig og arbejdsvillig. I de fleste stater kræves, at han skal have haft en nærmere fastsat minimal-arbejdsindtægt. Enkelte stater kræver, at han skal have haft arbejde i et vist antal uger til en nærmere fastsat løn. Karenstiden er i reglen 7 dage, enkelte steder 2 uger. — Den ugentlige understøttelse ligger de fleste steder mellem 3, 8 og 5 % af den højeste kvartalsfortjeneste i det foregående år. Alle stater har et nærmere fastsat maksimum. Kun ca. $\frac{1}{5}$ af staterne yder forsørgertillæg. Understøttelsens varighed er i de fleste stater afhængig af beskæftigelsen eller den samlede tidligere fortjeneste. Den svinger mellem 12 og 26 uger. — Kun i to stater betaler arbejderne kontingent til forsikringen. I de øvrige stater finansieres forsikringen af arbejdsgiverne gennem en lønskat, der højst må andrage 2,7 % af den udbetalte arbejdsløn, men iøvrigt er meget forskellig fra stat til stat, i nogle stater kun 0,5 %.

Belgien.

Loven om arbejdsløshedsforsikring af 26/5 1945

administreres af en „foreløbig fond til støtte for ufrivilligt arbejdsløse“, der sorterer under arbejds- og socialministeriet. Fonden bestyres af repræsentanter for såvel arbejder- som arbejdsgiverorganisationer og en neutral præsident (uden stemmeret). Understøttelsen udbetales enten af den kommunale administration eller en godkendt arbejderorganisation.

Ret til understøttelse har enhver arbejder, der er arbejdsdygtig, arbejdsvillig og ufrivilligt arbejdsløs. Der ydes ikke understøttelse for een arbejdsløs dag pr. uge. Dens størrelse er afhængig af, om arbejderen er forsørger eller ikke, om han er faglært eller ufaglært samt af hans bopæl. Den er lavere for mænd under 21 år og endnu lavere for kvinder under 21 år. Der ydes forsørgertillæg, men den samlede understøttelse må ikke overstige $\frac{2}{3}$ af lønnen. Dens varighed er ubegrænset.

Finland.

Arbejdsløshedsforsikringen er frivillig og administreres gennem statsanerkendte faglige arbejdsløshedskasser. — Ret til understøttelse har kun landets egne borgere, der er arbejdsdygtige, arbejdsvillige og har betalt kontingent til kassen. Karenstiden varierer fra 6 til 18 dage. Understøttelsens højde er fastsat i de enkelte kassers vedtægter, men må ikke overstige $\frac{2}{3}$ af den normale fortjeneste for forsørgere (halvdelen for ikke-forsørgere). Der ydes i 120 dage indenfor 12 måneder. Løntagerne afholder 50 % af forsikringens udgifter til ikke-forsørgere, $33\frac{1}{3}$ % af udgiften til forsørgere samt administrationsudgifterne. Staten betaler resten.

Frankrig.

Den daglige administration foregår i reglen gennem kommunale arbejdsløshedskasser. Ret til understøttelse har enhver ufrivilligt arbejdsløs, arbejdsdygtig og arbejdsdygtig arbejdstager, der har haft arbejde i mindst $\frac{1}{2}$ år og boet i kommunen i 3 måneder. Karenstiden er 5 dage for helt arbejdsløse og for delvis arbejdsløse. Understøttelsens højde må ikke overstige $\frac{2}{3}$ af fortjenesten for helt arbejdsløse. Dens varighed er ubegrænset, medmindre den pågældende kommunale kasses vedtægter bestemmer noget andet. Efter det første år nedsættes understøttelsen med 20 %, derefter med 10 % hvert efterfølgende år. Staten og kommunerne afholder udgifterne.

Holland.

I en lov af 9/9 1949 indføres en ny slags tvungen arbejdsløshedsforsikring, idet der skelnes mellem „venteunderstøttelse“ og egentlig arbejdsløshedsunderstøttelse. Ret til understøttelse har enhver

lønmodtager, der er ufrivilligt arbejdsløs, og som har haft arbejde mindst 156 dage i den branche, han sidst har tilhørt; denne „venteunderstøttelse“ må for forsørgere højst andrage 80 % af lønnen og udbetales for et tidsrum af ikke under 48 dage pr. understøttelsesår.

Den egentlige arbejdsløshedsunderstøttelse udbetales til dem, der ikke er berettigede til venteunderstøttelse, og erholdes i et tidsrum af 78 dage, hvis vedkommende har fået venteunderstøttelse, ellers i 126 dage. Venteunderstøttelsen finansieres gennem kontingent af samme størrelse fra arbejderne og arbejdsgiverne, men arbejdsløshedsunderstøttelsen finansieres med $\frac{1}{3}$ fra staten, $\frac{1}{3}$ fra arbejdsgiverne og $\frac{1}{3}$ fra arbejderne. — (Loven er endnu ikke trådt i kraft. For tiden modtager arbejdsløse fra staten i 13 uger en midlertidig understøttelse, der andrager 80 % af lønnen.)

Norge.

Arbejdsløshedsforsikringen (lov af 28/7 1949) administreres af arbejdsdirektoratet og lokale arbejdsanvisningsudvalg, hvori både arbejdere og arbejdsgivere er repræsenterede.

Retten til understøttelse er betinget af arbejde i 45 uger i de foregående 4 år. Karenstiden er 6 dage. Sætserne er fastsat ved lov. Der ydes forsørgertillæg, men den samlede daglige understøttelse må ikke overstige 90 % af indtægten. Den ydes i 15 uger i løbet af 12 måneder. Derefter kan understøttelsen ikke erholdes påny før vedkommende har været i arbejde i mindst 15 uger i de sidste 2 år. — Den egentlige præmie til arbejdsløshedsforsikringen for hver løntager betales med een halvdel af arbejderne og een halvdel af arbejdsgiverne. Endvidere yder staten og kommunerne tilskud.

Schweiz.

Arbejdsløshedsforsikringen administreres gennem faglige arbejdsløshedskasser eller offentlige kantonale eller kommunale kasser. Der findes ingen landsomfattende kasser. Betingelsen for at erholde understøttelse er, at vedkommende er arbejdsvillig, arbejdsdygtig og uforskyldt arbejdsløs samt har haft arbejde i 150 dage og betalt kontingent i 26 uger. Karenstiden er 1 dag. Understøttelsens størrelse må for forsørgere ikke overstige 85 % af grundlønnen. Den ydes i 90 dage pr. kalenderår. Forsikringen finansieres ved tilskud fra regeringen og kantonerne på 15 til 40 %, beregnet efter risikoen. Medlemmerne yder bidrag, der skal beregnes således, at en risiko på 7 % helt arbejdsløse dækkes.

Tyskland.

I juli 1951 vedtoges en ny lov om arbejdsløshedsforsikring. Der oprettes en offentlig-retlig institution om arbejdsløshedsforsikring, ledet af repræsentanter for arbejdsgiverforbundene, fagforbundene og det offentlige.

Forsikringen omfatter alle lønarbejdere og funktionærer. Samtlige udgifter ved forsikringen skal dækkes gennem et kontingent, der betales halvt af arbejdsgiveren, halvt af den forsikrede, og som udgør 4 % af arbejdslønnen. Der ydes ingen offentlig støtte, men en kasse kan få lån, hvis den har underskud.

Understøttelsens varighed er 13 uger (efter 26 ugers arbejde), 20 uger (efter 39 uger) og 26 uger (efter 52 ugers arbejde). Derefter kan fås „arbejdsløshedsforsørgelsesunderstøttelse“ i ubegrænset tid, men efter lidt lavere satser, og kun når der kan påvises trang. Karensdage: 3 dage for forsørgere og 7 dage for ikke-forsørgere.

Understøttelsens højde retter sig efter lønhøjden f. eks. ved en ugeløn på 60 DM.: 25.20 DM plus eventuelle forsørgertillæg (dog højst 42.60 DM. ialt). Der kan også ydes understøttelse for arbejde på nedsat tid, dog højst 90 % af den hidtil indtjente løn.

Sverige.

Der findes statsanerkendte arbejdsløshedskasser, i hvis ledelse der sidder en repræsentant for staten, udpeget på forslag af kassen.

Ret til understøttelse har ufrivilligt arbejdsløse, arbejdsvillige personer, der har betalt mindst 52 ugebidrag til kassen, hvoraf de 20 skal være betalt i de sidste 12 måneder. Karenstiden: 6 dage. Understøttelsens højde er forskellig: for tiden 8 kr. pr. dag i maksimum. Der ydes familietillæg, men den samlede understøttelse må ikke overstige 90 % af grundlønnen. Den ydes i højst 156 dage indenfor 12 måneder. Lønarbejderne betaler et kontingent, der retter sig efter dagpengenes højde. Dette kontingent dækker ca. 45 % af omkostningerne ved forsikringen. Staten yder 4 kr. pr. medlem for de første 3000 medlemmer, derefter 3 kr. (indtil 25000 medlemmer) og derefter 2 kr. samt $\frac{3}{4}$ af familietillæggene.

Godt nytår!